

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Ltt, Kansainvälinen liiketoiminta	Päivämäärä	16.11.2005
Tekijä(t)	Marianne Laakso	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	86
Otsikko	Patentointi kilpailustrategian tukena suurissa suomalaisissa teollisuusyrityksissä		
Ohjaaja(t)	KTT Esa Stenberg, KTM Birgitta Sandberg		

Tiivistelmä

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, miten suuret suomalaiset teollisuusyritykset hyödyntävät patentointia kilpailustrategian tukena. Tutkimusongelma jaettiin kahteen osaongelmaan, joiden kautta pyrittiin ratkaisemaan tutkimuksen pääongelma. Ensinnäkin tutkimuksessa haluttiin selvittää, mitä liiketoimintaan vaikuttavia strategisia ominaisuuksia patenteilla on, ja toiseksi, mitkä seikat vaikuttavat patentoinnin käyttöön kilpailustrategisena työkaluna. Tutkimusongelmien ratkaisemisessa edettiin ensiksi niin, että pyrittiin kirjallisuudesta nousevien teemojen avulla luomaan viitekehys siitä, minkälaisia aspekteja liittyy sekä patentointiin että kilpailustrategian käsitteeseen ja niiden väliseen suhteeseen. Tämän jälkeen tämä viitekehys siirrettiin käytäntöön, eli tarkasteltiin, miten yritykset käytännössä käyttävät patentointia kilpailustrategiansa tukena. Tutkimukseen harkinnanvaraisesti valituista kolmesta yrityksestä haastateltiin kustakin kahta henkilöä, yhtä patenttiasiantuntijaa ja yhtä liiketoimintajohtoon kuuluvaa henkilöä. Empiirinen aineisto kerättiin teemahaastattelujen avulla.

Patenttien tärkeimmiksi strategisiksi ominaisuuksiksi tutkimuksessa nousivat kielto-oikeus, patentointiprosessi ja julkisuus. Kielto-oikeudella tarkoitetaan patenttiin sisältyvää oikeutta kieltää muilta patentoidun keksinnön käyttö tai hyödyntäminen ilman patentin haltijan lupaa. Patentointiprosessilla taas viitataan itse käytännön patentoinnin eri vaiheisiin ja valittavissa oleviin vaihtoehtoihin. Viisaasti käytettyinä patentointiprosessin eri aspekteja voidaan hyödyntää liiketoiminnan tukemisessa. Julkisuus taas liittyy patentointiin siten, että patentin haltijan täytyy kielto-oikeuden saadakseen luovuttaa tarkat yksityiskohdat keksinnöstään yleiseen tietoon. Tämä vaikuttaa liiketoimintaan siten, että siinä, missä yritys saa paljon tietoa kilpailijoistaan patentti-informaation kautta, täytyy sen myös omien patenttiansa kautta luovuttaa paljon tietoa kilpailijoidensa käyttöön. Haastateltavien mukaan suurin patentointiin liittyvä haitta on juuri omien tietojen julkaiseminen. Siitä johtuen patentointiin ryhdytään vain silloin, kun siitä saatavat hyödyt ylittävät aiheutuvat haitat.

Näiden kolmen ominaisuuden lisäksi tarkasteltiin patentoinnin käyttöön ja sen tehokkuuteen vaikuttavia seikkoja. Tärkeimmiksi nousivat patentoinnin hyödyllisyys ja kokonaisvaltaisuus. Huomattiin, että tarkkaan harkitulla, organisaatioon sidotulla ja kokonaisvaltaisella patentoinnilla voidaan saavuttaa suurta kilpailullista etulyöntiasemaa muihin toimijoihin nähden. Tutkimuksen aikana huomattiin, että patentoinnin strateginen puoli ymmärretään kohdeyrityksissä hyvin ja että patentointia hyödynnetään kilpailustrategian tukena jossain määrin. Yleinen piirre yrityksissä oli kuitenkin se, ettei patentoinnin kaikkia osa-alueita hyödynnetä niiden täydessä määrässä.

Asiasanat	Patentointi, patentit, yksinoikeudet, kilpailu, kilpailukyky, strategia
Muita tietoja	